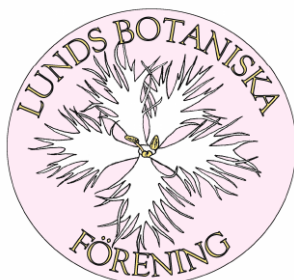

2013-02-05

Till
Växjö Tingsrätt, mark- och
miljödomstolen
Box 81
351 03 Växjö
mmd.vaxjo@dom.se

Miljömål ang. Natura 2000-området Måryd-Hällestad i Lunds kommun

Yttrande i mål nr M 375-01 3:2

Lunds Botaniska Förening, LBF, får avge följande yttrande i detta mål:

Sammanfattning

- Prövotiden bör ej avslutas. Dagens flora bör stämmas av mot tidigare gjorda undersökningar.
- Av de skyddsåtgärder som av Bolaget föreslås under punkt 3.5 får rensning eller fördjupning av befintlig bäck/diken ej ske. Begränsning av utbredningen av bredkaveldun och stor igelknopp får endast ske genom ökad hävd, t.ex. slåtter.
- Fortsatt utredning angående möjligheten att återskapa ursprungligt källkärr.
- Åtgärder som skadar Natura 2000-område får inte ske utan tillstånd av Länsstyrelsen

Kontroll av vegetationsutvecklingen

Kontroll av vegetationsutvecklingen har under prövotiden ägt rum under en period på 2000-talet då de största skadorna på grund av uttorkning redan skett, varför någon större förändring inte kunnat upptäckas inom den yta som kontrollerats. I stället bör jämförelse göras med tidigare kända förhållanden. En sådan möjlighet ges genom en ny inventering av dagens flora och jämförelse med den som redovisas i den av LBF genomförda inventeringen av Skånes flora (*Tyler, T. m.fl. (red.) 2007 Floran i Skåne. Arterna och deras utbredning. Lund*), då detta område i huvudsak inventerades under åren 1990-91.

Skyddsåtgärder

Problemet för Natura 2000-området vid Måryd är inte för mycket utan för lite vatten. Botanister inom LBF har under de senaste fyra decennierna kunnat konstatera att markerna såväl öster som väster om stenbrottet blivit torrare, vilket påverkat och påtagligt skadat växtlivet. Sålunda fanns det långt in på 1980-talet på ömse sidor om vägen mellan Dalby och Södra Sandby flera fukthedar med vattenkrävande arter såsom den rödlistade klockgentianan. Idag återstår endast en lokal av dessa, där denna

art förekommer och då endast i enstaka exemplar, då marken även här är torrare än förr. Att påskynda vattenavflödet är därför inte att rekommendera.

LBF kan konstatera att när markerna inom Natura 2000-området och naturreservatet Måryd blivit allt torrare har under de senaste åren grogrund och förutsättningar skapats för högvuxna arter som bredkaveldun och stor igelknopp i kärrområden att expandera och sprida sig inom våtmarker i Natura 2000-området. Dessa arter hör inte hemma i de näringsfattiga våtmarkerna inom Natura 2000-området. Dessa arter får inte sprida sig ytterligare, utan måste hållas efter av Bolaget, antingen genom ett ökat betetryck eller slätter för att förebygga expansion.

Återskapande av ursprungligt källkärr

I särskilt PM redovisas möjligheterna att skapa ett nytt källkärr beläget inom samma infiltrations- och utströmningsområde som det ursprungliga, men 100-150 m uppströms, genom anläggning av en infiltrationsdamm. Eftersom det intill denna tänkta damm redan finns ett utbrett kärr, torde detta redan fungera som infiltrationsdamm för lägre liggande områden och LBF instämmer således i utredningens slutsats att en sådan infiltrationsdamm ej bör anläggas.

De facto har emellertid det ursprungliga källkärret till stora delar torkat ut och vattenkrävande arter såsom gäddnate, sileshår och tätört försvunnit och man kan misstänka att en källåder, som varit vattenförsörjande, blivit bruten. För att återställa kärret bör Bolaget anmodas vidare undersöka möjligheten att genom en ränna/dike på ett reglerat sätt avleda vatten genom/förbi en befintlig höjdrygg och då även åläggas tillse att detta vatten har lämplig kemisk beskaffenhet.

Natura 2000-områden

Åtgärder som skadar Natura 2000-område får inte ske utan särskilt tillstånd av Länsstyrelsen. Den skötselplan som Bolaget hänvisar till upprättades, när vattenflödet var större och innan Sverige blivit medlem i EU. Därav framgår, som följer av miljöbalken, att skyddsarbetet för att värna naturvärdena skall prioriteras, samtidigt som grävningsarbeten, som i detta fall definitionsmässigt inte är någon skötselåtgärd, kräver tillstånd. Åtgärden kan alltså inte genomföras med stöd av bestämmelserna i naturreservatet eller tillhörande skötselplan. Här gäller bevarandeplanen, som Länsstyrelsen fastställt för Natura 2000-området.

Åke Svensson
Ordförande
Lunds Botaniska Förening

c/o
Charlotte Wigermo
Fästningsgatan 19B
291 34 Kristianstad

Kopia för kännedom

Länsstyrelsen i Skåne län